

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

**„ Žijeme spolu a poznáváme svět
- cestou za poznáním mějme
oči i srdce otevřené“**

Čj.: ŘBe - 22/2018 , projednáno a schváleno ped. radou 28. 8. 2018

Platnost 1. 9. 2018 – 31. 8. 2023

Obsah:

1. Identifikační údaje školy	4
2. Obecná charakteristika školy	7
• Mateřská škola Záblatí, na Pískách 70	7
2. 1. Historie školy	7
2. 2. Lokalizace školy	7
2. 3. Současnost školy	7
2. 4. Zřizovatel školy	7
• Mateřská škola Pastelka, Tovární 427	8
2. 1. Historie školy	8
2. 2. Lokalizace školy	8
2. 3. Současnost školy	8
2. 4. Zřizovatel školy	8
3. Podmínky vzdělávání	9
3. 1. Věcné podmínky	9
3.1.1. Další věcné podmínky – střednědobá koncepce oprav a rozpočet školy .	10
3. 2. Životospráva	11
3. 3. Psychosociální podmínky	12
3. 4. Organizace	13
3. 5. Řízení školy	15
3.5.1. Plán řídicích činností v mateřské škole	15
3.5.2. Plán řídicích činností uvádění do praxe – začínající učitelka.....	15
3.5.3. Plán kontrolních činností v mateřské škole	15
3.5.4. Plán pedagogických rad	15
3. 6. Personální a pedagogické zajištění	16
3.6.1. Organizace služeb pedagogických pracovníků.....	16
3.6.2. Plán DVPP	17
3. 7. Spoluúčast rodičů	17
3. 9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	19
3.10. Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let	19
4. Organizace vzdělávání	21
5. Charakteristika vzdělávacího programu	23
5.1. Úkoly předškolního vzdělávání	24
5.2. Metody a formy práce v mateřské škole	24
5.3. Cíle předškolního vzdělávání	24
6. Vzdělávací obsah	26
6. 1. Integrované bloky školního vzdělávacího programu a jejich témata	26
6.1.1. Já, moje rodina a mateřská škola.....	27
6.1.2. Malíř podzim.....	32
6.1.3. Vánoční svátky v naší škole	36
6.1.4. Přišla zima.....	40
6.1.5. Víťame jaro.....	44
6.1.6. Ze života lidí dětí i dospělých	48
6.1.7. Těšíme se na léto.....	52
6.1.8. Bez rodičů do světa.....	56
6.2. Specifické činnosti v mateřské škole.....	60
6.2.3. Plavecký výcvik	60
6.2.3. Dobrý start.....	60
6.2.4. Netradiční výtvarné techniky	60

6.2.5.	Zimní sporty – lyžování	60
6.2.6.	Zimní sporty – bruslení.....	60
6.2.7.	Seznamování s Angličtinou	60
6.2.8.	Šachy do škol.....	60
6.2.9.	Škola v přírodě	60
6.3.	Projekty pro doplnění integrovaných bloků	60
6.3.1.	Adaptační program v mateřské škole (Bc. Šímová Dana).....	60
6.3.2.	Kamarádi(Bc. Šímová Dana).....	60
6.3.3.	Solná jeskyňka (Dobrocká Jana).....	60
6.3.4.	Ochrana bezpečnosti dětí (Kwašná Renáta).....	60
6.3.5.	Máme doma předškoláka (Bc. Šímová Dana).....	60
6.3.6.	Bruslím rád, led je můj kamarád (Novotný Míchal).....	60
6.3.7.	Uspávání broučků a vypouštění lampiónů přání (Kwašná Renáta).....	60
6.3.8.	Angličtina v mateřské škole (Kwašná Renáta)	60
6.3.9.	Cvičíme, tančíme a zpíváme s rodiči (Bc. Šímová Dana).....	60
6.3.10.	Metoda Dobrého startu v mateřské škole(Bc.Šímová Dana)	60
6.3.11.	Den se sluníčkem (Macurová Monika)	60
6.3.12.	Putování se skřítkem Dubínkem (Bc. Obluková Tereza).....	60
6.3.13.	Ve světě dinosaurů (Macurová Monika).....	60
6.3.14.	Čteme dětem v mateřské škole(Bc. Langerová Markéta)	60
6.3.15.	Dedy Ludy dodů aneb jak se dorozumět s dětmi (Bc.Šímová Dana)	60
6.3.16.	Za tajemstvím lesa 1 – Jak roste les (Bc. Šímová Dana).....	60
6.3.17.	Za tajemstvím lesa 2 – Kdo žije v lese (Bc. Šímová Dana).....	60
6.3.18.	Za tajemstvím lesa 3 – Koloběh vody v přírodě (Bc. Obluková Ter.)	60
6.3.19.	Za tajemstvím lesa 4 – Jak chránit les (Bc. Obluková Tereza).....	60
6.3.20.	Do přírodních učeben, těšíme se každý den (Bc. Šímová Dana).....	60
6. 4.	Plán vzájemné spolupráce rodičů a školy-společné akce s rodiči.....	60
6. 5.	Plán spolupráce s kulturními organizacemi a městskou částí Záblatí	60
7.	Evaluační systém	61
7. 1.	Kritéria pro vnitřní evaluaci mateřské školy	61
7. 2.	Hodnocení výsledků edukace – pedagogicko diagnostická činnost	62
7. 3.	Kritéria hodnocení tématických celků	62
7. 4.	Kritéria hodnocení práce pedagogických pracovníků.....	63
7.4.1.	Orientační vstupy	63
7.4.2.	Hospitační činnosti	63

1. Identifikační údaje školy

Název školy: Základní škola a mateřská škola Bohumín
Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace,

Adresa školy: Základní škola a Mateřská škola,
Bezručova 190, Bohumín
PSČ 735 81

IČO: 75 02 91 11

RED-IZO: 650 020 626

Jméno ředitele: PaedDr. Darina Ježíšková

Telefon: 596 018 184

Sídla mateřských škol:

Mateřská škola
Na Pískách 70
Bohumín – Záblatí,
PSČ: 735 52

Telefonický kontakt: 596 035 010, 776 314 381, 733 617 297 – pro SMS zprávy

E-mail: ms_napiskach@mubo.cz

Webové stránky: <http://www.zsbezrucova.cz/cz/materska-skola/>

Mateřská škola Pastelka
Tovární 427
Bohumín – Záblatí,
PSČ: 735 52

Telefonický kontakt: 558 848 028, 604 471 606 – pro SMS zprávy

E-mail: mstovarni@seznam.cz

Webové stránky: <http://www.zsbezrucova.cz/cz/materska-skola/>

Zřizovatel: Město Bohumín

Masarykova 158, Bohumín, PSČ 735 81

IČO: 002 97 569

Tel.: 596 092 111

Zpracovatel ŠVP PV: Bc. Šimová Dana Telefon: 776 314 381

Kohutiaková Eva

Název ŠVP: „Žijeme spolu a poznáváme svět –

cestou za poznáním mějme oči i srdce otevřené “

ŠVP PV zpracován dne: 20. 6. 2018

Použitá literatura:

- MŠMT, *RVP PV* v Praze, úplné znění k 1. lednu 2018
- VÝZKUMNÝ ÚSTAV PEDAGOGICKÝ V PRAZE, *Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV – (Metodika pro individualizaci vzdělávání MŠ)*. ÚIV, Praha: Tauris, 2007 ISBN 978–80–87000–34-2
- VÝZKUMNÝ ÚSTAV PEDAGOGICKÝ V PRAZE, *Autoevaluace mateřské školy – Metodická příručka k vlastnímu hodnocení*. ÚIV, Praha: Tauris, ISBN 978–80–87000–32-8
- MERTIN, V., GILLERNOVÁ, I. (eds.), *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80–7178–799-X.
- MATĚJČEK, Z. *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80–7178 – 494–X.
- BEČVÁŘOVÁ. Z., *Současná mateřská škola a její řízení*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80–7178-537–7
- PŘIKRYLOVÁ. M., *Barevné kamínky*. Kroměříž – Vážany: Přikrylová Milada Plus s.r.o., ISBN 978–80–87165–15–7

Schváleno pedagogickou radou dne: 28. 8. 2018

Pod číslem jednacím: ŘBe 22/2018

Podpisy pedagogů:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zpracovala:

Bc. Šímová Dana

.....

Kohutiaková Eva

Razítko a podpis ředitelky školy:

.....

PaedDr. Ježíšková Darina

2. Obecná charakteristika školy

• Mateřská škola Záblatí, na Pískách 70

2. 1. Historie školy

První zmínky o mateřské škole v Záblatí jsou z doby okupace. V tomto období se však jednalo o mateřskou školu německou. Po válce bylo zahájeno vyučování v Záblatí 4. června 1945 v obecné i mateřské škole, tentokrát již české. Za celou dobu existence prošla zdejší mateřská škola četnými stavebními úpravami. Také personální obsazení za tu dobu dostalo četných změn, ale vzpomínky dětí na mateřskou školu zůstávají.

2. 2. Lokalizace školy

Škola je umístěná v městské části města Bohumína, na jeho okraji. Jde o školu vesnického typu, umístěnou v pěkném přírodním prostředí v blízkosti lesa a rybníků, které jsou spolu se zemědělskými usedlostmi velkým zdrojem poznání dětí v oblasti přírodních zákonitostí a krás.

2. 3. Současnost školy

Současná mateřská škola je odloučeným pracovištěm základní školy. Kmenová škola nese název „Základní škola a Mateřské škola Bohumín Bezručova 190, okres Karviná, příspěvková organizace.

Kapacita mateřské školy je 45 dětí. V mateřské škole se vzdělávají děti od 2 do 7 let věku, dlouhodobě jdou vytvářeny podmínky pro integrované vzdělávání dětí s postižením, či zdravotním znevýhodněním.

V mateřské škole pracují 4 učitelky, chůva pro děti mladší 2,5 let, školnice, topič a pracovnice provozu školní kuchyně.

Historická dvoupodlažní budova z roku 1875 je obklopena rozsáhlou oplocenou školní zahradou. V budově jsou umístěny 2 třídy mateřské školy, které pro svůj provoz mají k dispozici dvě herny, dvě hygienická a sociální zařízení, společnou tělocvičnu s lehárnou, vlastní saunu s ochlazovnou a školní jídelnu s výdejnou stravy. Stravování dětí je zajišťováno prostřednictvím školní kuchyně Masarykovy základní školy na Seifertově ulici. Školní jídelnu v poledne navštěvují také děti ze základní školy v Záblatí, která je dalším odloučeným pracovištěm kmenové školy.

2. 4. Zřizovatel školy

Zřizovatelem mateřské školy je Město Bohumín. Mateřská škola Na Pískách je součástí Základní školy Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace, která je příspěvkovou organizací města.

- **Mateřská škola Pastelka, Tovární 427**

2. 1. Historie školy

Budova MŠ byla postavena v roce 1991 jako jednopatrová typizovaná budova pro předškolní děti

2. 2. Lokalizace školy

Škola je umístěná uprostřed mladého menšího sídliště Tovární v okrajové části Bohumína - Záblatí. V blízkém okolí se nachází i les, který je také využíván k poznávacím vycházkám. Specifika – do naší MŠ se převážně přihlašují děti ze sídliště Tovární a nejbližšího okolí, dále děti rodičů pracujících v Bochemii a ŽDB .

2. 3. Současnost školy

Současná mateřská škola je odloučeným pracovištěm základní školy. Kmenová škola nese název „Základní škola a Mateřské škola Bohumín Bezručova 190, okres Karviná, příspěvková organizace.

Budovu školy tvoří Jednopatrová typizovaná stavba. V přízemí se nachází jedna třída s bezbariérovým přístupem, která je pronajata a jsou v ní zřízeny soukromé jesle MAJDALENKA. Je zde také výdejna stravy. Mateřská škola disponuje velkou zahradou s množstvím atrakcí pro děti, a pokud to počasí alespoň trochu dovolí, je využívána celoročně.

Kapacita mateřské školy je 56 dětí. Děti jsou zařazovány do dvou tříd s přihlédnutím k jejich věku.

- **třída Beruška** – děti od 2.5 let – 4 roků
- **třída Sluníčko** – děti od 4.5 let – 6 let (popřípadě do 7. let v případě OŠD)

V mateřské škole pracují 4 učitelky, chůva pro děti mladší 2,5 let, školnice a pracovnice provozu školní kuchyně.

2. 4. Zřizovatel školy

Zřizovatelem mateřské školy je Město Bohumín. Mateřská škola Pastelka je součástí Základní školy Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace, která je příspěvkovou organizací

3. Podmínky vzdělávání

Výchozí analýza

- Umístění školy v blízkosti přírodních lokalit (vesnice - zahrady, rybník, les)
- 2 věkově smíšené třídy dětí mateřské školy
- Profesionální zajištění vzdělávání dětí budou zajišťovat
 - 4 pedagogické pracovnice
 - Chůva v mateřské škole
 - 1 správní zaměstnanec
 - 1 zaměstnanec školní kuchyně
- Materiální předpoklady ve vybavení školy
 - Školní sauna
 - Prostorná, pěkně vybavená školní zahrada
 - Dětské brouzdaliště na školní zahradě
 - Zimní sportovní výbava (boby)
 - Dětské dopravní hřiště a vozový park (trojkolky, kola, koloběžky, helmy)
 - Školní tělocvična
 - Vlastní jídelna

3. 1. Věcné podmínky

Prostory školy odpovídají požadavkům provozu předškolního zařízení. Třídy jsou vybaveny vhodným nábytkem, výškově přizpůsobeným předškolním dětem. Výzdoba školy využívá dětských prací a vytváří podnětné prostředí pro děti. Je přizpůsobena dětskému chápání a věku dětí. Vstup do budovy školy tvoří chodba se schodištěm, kde jsou umístěny šatny pro děti.

V přízemí mateřské školy se nachází herna a sociální zařízení pro jednu třídu dětí, dále dětská a učitelská knihovna, sauna s ochlazovnou, tělocvična, kancelář vedoucí učitelky, sklad pomůcek a sanitární zázemí pro školnici.

V prvním poschodí je herna pro 2 třídu dětí, jídelna, sociální zařízení pro děti, zaměstnance a školáky (přicházejí k obědu do mateřské školy), výdejna stravy, šatna pro kuchařku, šatna pro učitelky, kotelna a prádelna.

Vybavení tříd je vyhovující provozu mateřské školy. Herní koutky jsou průběžně obnovovány a doplňovány novými hračkami. Hračky i materiál pro práci dětí je umístěn tak, aby byl volně přístupný dětem, aby jej mohly použít i samostatně uklidit.

Školní nábytek splňuje požadavky na antropologické zvláštnosti dětí. V celé budově je patrné, že se na výzdobě školy podílejí děti.

Tělocvična je vybavena dostatkem vhodného nářadí i náčiní a skýtá dostatek prostoru pro pohybové aktivity. Po obědě je tento prostor vyčleněn pro odpočinek malých dětí a těch, kteří jej vyžadují.

Zvláštností mateřské školy je školní sauna s ochlazovnou, která je pravidelně jednou týdně využívána k saunování dětí, což přispívá k jejich otužování a zlepšení zdravotního stavu.

Školní zahrada, určená pro pobyt dětí venku se rozprostírá za školní budovou. Terén školní zahrady je výškově členitý, což zejména v zimním období umožňuje dětem sportování na sněhu. Je vybavena dětským dopravním hřištěm, pískovištěm, brouzdalištěm pro děti, dětskými prvky (hradík, prolézačky, lanovka, domeček, vláček, loď, houpací koníci, skluzavka, tabule) a skladem pro hračky pro venkovní využití. K dispozici děti mají hračky na pískoviště, kočárky s panenkami, koloběžky, kola, odrážela, stany, sportovní náčiní, fotbalové branky, míče, švihadla, boby.

V prvním patře budovy jsou dvě třídy. Obě dvě třídy mají vyhovující prostory pro daný počet dětí. Ke každé třídě náleží umývárna, včetně sprchovacího koutu a WC. Každá třída má prostornou učebnu s hernou, vybavenou novým či zánovním účelným nábytkem a samostatnými hracími kouty.

Dbáme i na dostatečný odpočinek dětí, třídy postupně vybavujeme protialergickými polštáři. V obou třídách se po obědě roztahují v herně lehátka. Lůžkoviny a pyžamka mají děti uloženy k tomu určených boxech, které jsou opatřeny značkou dětí.

Součástí MŠ je i rozlehlá zahrada, která je využívána celoročně a je postupně dovybavována novými herními prvky – dřevěný hrad se skluzavkou, provazová stěna, houpáčky, pískoviště a houpací hnízda.

Vybavení naší mateřské školy je na vysoké úrovni. Je zde dostatek hraček a pomůcek, které odpovídají počtu dětí i jejich věku a jsou průběžně doplňovány a obnovovány. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou, anebo alespoň jejich podstatná část, je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

3.1.1. Další věcné podmínky – střednědobá koncepce oprav a rozpočet školy

Jsou zařazeny do ročního plánu školy, jako přílohy školního vzdělávacího programu.

3. 2. Životospráva

Stravování dětí je zajišťováno prostřednictvím školní kuchyně Masarykovy základní školy na Seifertově ulici v Bohumíně. Jídelníček je pestrý, doplněn množstvím zeleniny a ovoce, je v souladu se spotřebním košem potravin vhodných pro přípravu stravování předškolních dětí. Výdej jídla je zajišťován pracovníci provozu školní kuchyně. Jsou dodržovány termíny spotřeby připravených jídel a kontrolována teplota vařených a servírovaných pokrmů. Mezi jídly je dodržován pravidelný interval. Děti jsou vedeny k přípravě stolování, u hlavního jídla jsou vedeny k užívání příboru. Při problémech s konzumací neznámých pokrmů děti do jídla nenutíme, ale snažíme se děti přesvědčit, aby pokrm alespoň ochutnaly. V průběhu pobytu dětí v mateřské škole i na školní zahradě je celodenně, v dostatečném množství, dodržován pitný režim.

Pro nově zapsané děti je připravován adaptační program, abychom zmírnili adaptační problémy v začátku docházky do mateřské školy. Všichni zaměstnanci respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají k jejich uspokojení.

V mateřské škole je zaveden denní režim, který je dostatečně flexibilní vzdělávacím aktivitám školy i potřebám rodičů. Je dbáno na dostatečné množství pohybových aktivit v mateřské škole i na školní zahradě. Pobyt venku je omezen při nepříznivém počasí (silný déšť, vítr, náledí, mráz pod -10°C) a okamžité kvalitě ovzduší (hodnoty poléťavého prachu přes $100\mu\text{g}/\text{m}^3$), neboť škola se nachází na území s jeho značným znečištěním. Potřeba odpoledního spánku je regulována, pro starší děti jsou po obědě připravovány nespací aktivity, odpočívat chodí pouze ty děti, u nichž je potřeba spánku patrná.

Stravu zajišťuje ZŠ Masarykova a je vydávána z nově zrekonstruované výdejny.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava v přiměřeném množství a kvalitě, mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány předepsané intervaly. Sestavování jídelníčku se řídí zásadami zdravé výživy a spotřebním košem vybraných potravin dle vyhlášky č. 69/2009 Sb. Při sestavování jídelníčku je přihlíženo k individuálním potřebám některých dětí (potravinové alergie, diety). Děti mají denně dostatek ovoce i zeleniny. Pitný režim mají děti k dispozici po celý den.

Aktuální jídelní lístek je vyvěšen v každé šatně.

Do jídla nejsou děti nuceny, je přihlíženo k jejich individuálním potřebám.

Děti jsou vedeny k sebeobsluze.

Je zajištěn pravidelný rytmus a řád.
Respektujeme také individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku dětí.
Za příznivého počasí se činnosti v hojné míře přesouvají na zahradu.

3. 3. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy se snaží vytvářet takové prostředí, aby se zde děti cítily bezpečně, jistě a spokojeně. Osobní svoboda a volnost je respektována do určitých mezí, vyplývajících z dohodnutých norem chování a zamezení možnosti úrazu. Dodržování dohodnutých pravidel chování učitelka vyžaduje důsledně. Je příkladem ve správném chování. Pravidelné dodržování dané formy organizace činností děti berou zanedlouho jako samozřejmost.

Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci, která navozuje vztah důvěry a spolupráce. Počítají s aktivní spoluúčastí dětí na činnostech a postupně vyrazují nezdravé soupeření a agresivitu. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala, samostatnost.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly, jejichž dodržování jim umožňuje volnost a osobní svobodu. Je rozvíjena ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná tolerance, aby se vytvořil dobrý kolektiv kamarádů.

Ve vztazích mezi dětmi a dospělými se projevuje vzájemná důvěra, tolerance ohleduplnost, zdvořilost vzájemná pomoc a podpora. Učitelé vytvářejí prosociální vztahy mezi dětmi ve skupině jako prevenci sociálně patologických jevů u dětí. Školní vzdělávací program umožňuje učitelce vybírat činnosti přiměřené schopnostem dětí a úměrně je „zatěžovat“ v rámci jejich možností. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (edukační činnosti dle školního vzdělávacího programu, pro děti s odloženou školní docházkou, či děti integrované, práce dle individuálních vzdělávacích plánů, možnosti dětské relaxace)

Vedoucí učitelka mateřské školy vede učitelky k tomu, aby respektovaly potřeby dítěte, navozovaly situace klidu, pohody. Poskytovaly zázemí všem věkovým skupinám i jejich individualitám. Žádné z dětí není zvyhodňováno. Děti se učí pravidlům soužití, které si vytváří společně na začátku školního roku. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů.

3. 4. Organizace

Je dbáno o vyvážené naplnění jednotlivých tříd počtem zapsaných dětí.

Stanovený denní řád a organizace dne na třídách umožňuje reagovat na aktuální změny. Důležitá je zde informovanost personálu, spolupráce zaměstnanců a návaznost.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, snaží se zajistit klid, potřebné zázemí, bezpečí a dostatek prostoru pro spontánní hru i případný odpočinek dítěte. Pravidelně zařazují pohybové aktivity. V průběhu edukačních činností se snaží co nejvíce pracovat v různě velkých skupinách, vytvářejí podmínky pro individuální práci a potřeby dětí. Podněcují děti k vlastní aktivitě a experimentování.

V souladu s vyhláškou o předškolním vzdělávání nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě a spojování tříd je maximálně omezeno

Ráno se děti scházejí v jedné třídě školy. Po nástupu 2. učitelky se dělí do 2 tříd, kde pobývají při nepřízní počasí až do oběda. V těchto prostorách jsou prováděny spontánní hry i učitelskou organizované činnosti.

Ke sportovním a tělovýchovným činnostem děti denně využívají pod vedením učitelky školní tělocvičnu vybavenou věku přiměřeným tělovýchovným náradím a za přízně počasí pěkně vybavenou školní zahradu. Školní zahrada je využívána v době od 9.00 hod. do 12.00 hod. a po odpolední svačině, až do rozchodu dětí. V letním období je využíváno dětské brouzdaliště ke koupání. Pískoviště a prostory ke hraní jsou proti přímému slunci zastíněny slunečníky. V zimním období je využito nerovného terénu k bobování a lyžování.

K posilování zdraví otužováním je udržována přiměřená teplota ve třídách, děti se pravidelně účastní pobytu venku, jednou týdně jsou pravidelně saunovány ve školní sauně.

Po obědě jsou v tělocvičně rozkládána lehátka, lůžkoviny a pyžama z boxů, dle značek dětí. Délka spánku se řídí individuální potřebou, nejdéle však do 14. hod. Některé děti (zvláště předškoláci) se po dohodě s rodiči odpoledního spánku nemusí účastnit. Pro tyto děti je organizována další vzdělávací a zájmová činnost ve třídě v přízemí budovy.

Odpoledne děti opět pobývají v herně, v tělocvičně školy, případně na školní zahradě, kde je jim učitelskou zprostředkován další program.

O organizaci školy podrobně hovoří organizační řád školy

V mateřské škole je dbáno o vyvážené naplnění jednotlivých tříd počtem zapsaných dětí.

Stanovený denní řád a organizace dne na třídách umožňuje reagovat na aktuální změny. Důležitá je zde informovanost personálu, spolupráce zaměstnanců a návaznost.

Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, snaží se zajistit klid, potřebné zázemí, bezpečí a dostatek prostoru pro spontánní hru i případný odpočinek dítěte. Pravidelně zařazují pohybové aktivity. V průběhu edukačních činností se snaží co nejvíce pracovat v různě velkých skupinách, vytvářejí podmínky pro individuální práci a potřeby dětí. Podněcují děti k vlastní aktivitě a experimentování.

V souladu s vyhláškou o předškolním vzdělávání nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě a spojování tříd je maximálně omezeno.

Ráno se děti scházejí v jedné třídě školy. Po nástupu 2. učitelky se dělí do 2 tříd, kde pobývají při nepřízní počasí až do oběda. V těchto prostorách jsou prováděny spontánní hry i učitelkou organizované činnosti.

Ke sportovním a tělovýchovným činnostem děti využívají za příznivého počasí pod vedením učitelky prostornou a pěkně vybavenou školní zahradu. Školní zahrada je využívána v době od 9.00 hod. do 12.00 hod. a po odpolední svačině, až do rozchodu dětí. Pískoviště a prostory ke hraní jsou proti přímému slunci zastiňovány slunečníky. V zimním období je využito nerovného terénu k bobování a lyžování.

K posilování zdraví otužováním je udržována přiměřená teplota ve třídách, děti se pravidelně účastní pobytu venku, v podzimních a zimních měsících navštěvují děti saunu v Aquaparku Bohumín.

Po obědě jsou ve třídách rozkládána lehátka, lůžkoviny a pyžama z boxů, dle značek dětí. Délka spánku se řídí individuální potřebou, nejdéle však do 14. hod. Některé děti (zvláště předškoláci) se po dohodě s rodiči odpoledního spánku nemusí účastnit. Pro tyto děti je organizována další vzdělávací a zájmová činnost ve třídě.

Odpoledne děti opět pobývají ve třídách, případně na školní zahradě, kde je jim učitelkou zprostředkován další program.

O organizaci školy podrobně hovoří organizační řád školy

3. 5. Řízení školy

Organizační řád a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy, důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci a vytváření prostředí důvěry a otevřenosti.

Vedoucí MŠ z pověření ředitelky školy kontroluje a vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Při plánování pedagogické práce i chodu školy se opírá o předchozí analýzu. Školní vzdělávací program vypracovává spolu s ostatními členy pedagogického týmu, zapojuje je do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.

Ve škole je funkční informační systém, pedagogické rady se konají dle plánu, provozní dle potřeb školy.

Mateřská škola spolupracuje s kmenovou školou, zřizovatelem, orgány státní správy a samosprávy, poradenskými zařízeními (SPC, PPP) a jinými organizacemi (K3, taneční soubor Radost a Impuls, Bospor, Sokol Záblatí, Městskou policií, ZUŠ, zájezdními divadly).

Další součásti této kapitoly jsou zařazeny do ročního plánu školy, jako přílohy školního vzdělávacího programu.

3.5.1. Plán řídicích činností v mateřské škole

Je součástí ročního plánu školy

3.5.2. Plán řídicích činností uvádění do praxe – začínající učitelka

Je součástí ročního plánu školy

3.5.3. Plán kontrolních činností v mateřské škole

Je součástí ročního plánu školy

3.5.4. Plán pedagogických rad

Je součástí ročního plánu školy

3. 6. Personální a pedagogické zajištění

Provozní záležitosti obstarává školnice a topič v mateřské škole, učitelkám při práci s dvouletými dětmi je k dispozici chůva, stravování dětí zajišťuje pracovnice provozu školní kuchyně.

Pedagogickému zajištění chodu dvou tříd mateřské školy odpovídají čtyři pedagogické pracovnice. Vždy usilujeme o 100% kvalifikaci všech pedagogů. Všechny učitelky se pravidelně účastní seminářů a kurzů v rámci plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Taktéž formou samostudia si doplňují vědomosti a reagují na aktuality v oblasti pedagogické práce. Chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými a pedagogickými pravidly.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče. Učitelky dbají na dodržování vnitřních směrnic o ochranu osobních dat a údajů dětí.

Specializované služby (logopedie) je organizována ve spolupráci s logopedkou a ve spolupráci se SPC pro vady řeči. Další specializovaná péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami, je organizována ve spolupráci s PPP a SPC pro dané postižení

Další součásti této kapitoly jsou zařazeny do ročního plánu školy.

Na našem pracovišti pracují 4 učitelky, chůva pro dvouleté děti a 1 provozní zaměstnanec. Všechny učitelky mají potřebnou odbornou kvalifikaci. Učitelky pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel a pravidelně se sebevzdělávají.

Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče. Učitelky dbají na dodržování vnitřních směrnic o ochranu osobních dat a údajů dětí.

Specializované služby, jako je logopedická péče je zajišťována logopedickou asistentkou, která úzce spolupracuje s klinickou logopedkou.

Další součásti této kapitoly jsou zařazeny do ročního plánu školy

3.6.1. Organizace služeb pedagogických pracovníků Je součástí organizačního řádu školy

3.6.2. Plán DVPP

Je dán vnitřní směrnicí školy – Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků

3. 7. Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi rodiči a pedagogem se snažíme vytvořit oboustrannou důvěru, otevřenost a porozumění.

Rodiče mají možnost získat dostatek informací o životě dětí v MŠ prostřednictvím nástěnek, webových stránek školy, účasti na akcích školy, či prostřednictvím osobního kontaktu s učitelkou, formou individuálních konzultací.

Svůj názor mají možnost vyjádřit prostřednictvím osobního kontaktu (schůzky učitelek s rodiči, individuální konzultace), případně anonymně v evaluačních dotaznících pro rodiče.

Učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost o jejich vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně a taktně, nezasahují do života rodiny.

Aktivní zapojení rodičů do života ve škole je specifikován v Ročním plánu školy.

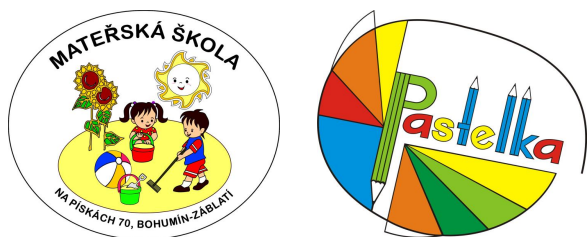

Spolupráce mezi pedagogy a rodiči funguje na základě oboustranné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti a vzájemného respektu. Domlouváme se na společném postupu při výchově i vzdělávání dítěte. Pedagogové chrání soukromí rodiny. Rodiče pravidelně informujeme o dění v MŠ. Pravidelně plánujeme neformální setkávání s rodiči. **Konzultační hodiny lze předem domluvit s každou učitelkou či vedoucí odloučeného pracoviště.**

3.7.1. Plán spolupráce s rodiči v mateřské škole

Je součástí ročního plánu školy

3. 8. Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Podmínky vzdělávání je třeba upravit tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů v naší škole je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Důležitou roli ve vzdělávání mají také rodiče, se kterými se učitelé snaží komunikovat a spolupracovat, aby rozvoj dítěte byl neoptimálnější.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP), který zpracovávají učitelky ve třídách. Na základě pozorování dětí při jejich vzdělávání učitelky diagnostikují obtíže a specifické potřeby dětí, které mohou konzultovat se speciálním pedagogem, pracujícím ve škole a v případě potřeby stanoví cíle podpory k optimalizaci vývoje dítěte. Tyto obtíže a specifické potřeby zpracovávají spolu s cíli, kterých chtějí při vzdělávání dosáhnout do PLPP, který průběžně plní a vyhodnocují. Nepodaří-li se cílů dosáhnout, doporučí nejpozději po 3 měsících od zahájení plnění plánu využití pomoci školského poradenského zařízení. S PLPP jsou vždy seznámeni zákonní zástupci dítěte a všechny učitelky, podílející se na jeho vzdělávání.

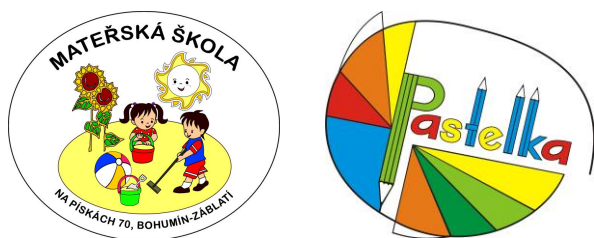
Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze pro děti uplatnit pouze s doporučením školským poradenským zařízením (ŠPZ), po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Výsledkem poradenské pomoci ŠPZ jsou zejména zpráva a doporučení. Ve zprávě ŠPZ uvede skutečnosti podstatné pro doporučení podpůrných opatření. V doporučení uvede závěry vyšetření a podpůrná opatření druhého až pátého stupně, která odpovídají zjištěným speciálním vzdělávacím potřebám a možnostem dítěte a to včetně možných kombinací a variant podpůrných opatření a způsobu a pravidel jejich použití při vzdělávání. Na základě této zprávy učitelky ve spolupráci se speciálním pedagogem zpracovávají pro děti individuální vzdělávací plán (IVP), podle kterého následně s dítětem pracují. Plnění IVP je průběžně školským poradenským zařízením kontrolováno a vyhodnocováno nejméně 1x ročně.

Pro úspěšné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami škola usiluje o zabezpečení těchto skutečností:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání

- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

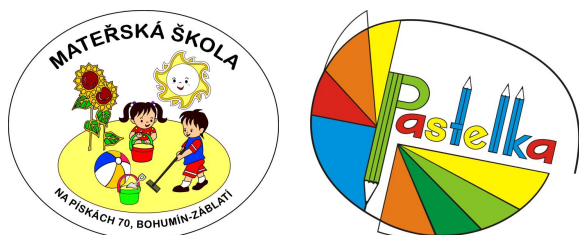
3. 9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Také dětem nadaným věnují v naší škole učitelky pozornost. Individuálním přístupem dávají dětem možnost se rozvíjet, uplatnit v průběhu dne své zájmy a také se realizovat a mezi vrstevníky své nadání uplatnit.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání.

3. 10. Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Naše mateřská škola umožňuje i vzdělávání dětí dvouletých.

Je však nezbytné uvědomovat si specifika těchto dětí. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělé osobu. Před nástupem těchto dětí do mateřské školy je realizován adaptační

program pro děti, aby si děti mohly postupně na mateřskou školu i její zaměstnance zvyknout.

Učitelky zastávají velmi významnou pozici, mají kladný vztah k dětem, stávají se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. V této náročné situaci je učitelce v průběhu dopoledních hodin k dispozici chůva, která je učitelce nápomocna při plnění náročných úkolů spočívajících v péči o tyto děti.

Ve své práci využívá učitelka skutečnosti, že dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou a činnostmi, které jim zprostředkovává a nabízí. Často převládají spontánní činnosti nad řízenými, děti vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály a pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně. Držíme se zásad jednoduchosti, časové nenáročnosti, využíváme známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost, podnětnost prostředí, dostatek prostoru pro pohyb a hru dítěte.

Dvouleté děti jsou začleněny do kolektivu mladších dětí v naší mateřské škole. Jejich třída je vybavena hračkami, vhodnými také pro děti dvouleté. Hračky jsou umístěny v uzavřených skřínkách a jsou dětem dle potřeby předkládány, aby byla zajištěna bezpečnost dětí. Ve třídě učitelka stanoví jasná pravidla k ukládání a užívání hraček. Třída poskytuje dostatek prostoru pro volný pohyb, hru i potřebu odpočinku v relaxačním koutku.

Hygienické zázemí je zajištěno stupínkem k záchodku, který je za asistence chůvy dětem k dispozici. Dětem je připraven také nočník. Umývadla odpovídají potřebám malých dětí. V případě znečištění je k dispozici vana se sprchou. V šatně je rodičům zpřístupněn dostatečný prostor pro uložení osobních věcí.

Režim dne je přizpůsoben individuálním potřebám dětí, je dán dostatečný časový prostor ke konzumaci jídla i odpočinku dětí. Pro pobyt venku je upřednostňována školní zahrada, která je pro pohyb a poznávání dětí rozlehlá a velmi podnětná. Rodiče mohou děti do školy dovádět dle individuální potřeby rodičů, kteří se s učitelkou individuálně dohodnou tak, aby pobyt dítěte v mateřské škole nebyl zbytečně prodlužován. Důležitá je však pravidelnost pobytu ve škole a včasné dohoda o docházce.

Ve škole jsou uplatňovány důsledný přístup a pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4. Organizace vzdělávání

Kapacita mateřské školy je stanovena na počet 45 dětí. Do mateřské školy jsou přijímány děti od 2 do 7 let. Děti jsou rozděleny podle věku na starší a mladší do 2 heterogenních tříd. Povinné předškolní vzdělávání je uskutečňováno ve třídě hvězdiček, přičemž nižší počet předškolních dětí, plnících povinnou předškolní docházku je doplněn dětmi mladšími do počtu 21. Ve třídě sluníček je spolu s mladšími dětmi umožněno vzdělávání dětem dvouletým. Těmto dětem se spolu s učitelkou věnuje ve třídě chůva. V souladu s vyhláškou o předškolním vzdělávání nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě a spojování tříd je maximálně omezeno. Překrývání učitelek ve třídách se daří v celkovém časovém denním limitu 2 hodiny denně zajistit pouze ve třídě sluníček. Ve třídě hvězdiček pracuje statutární zástupce školy se sníženým úvazkem a překrývání je zajištěno pouze 1 hodinu týdně. Doba překrývání je omezena finančními nároky na mzdové prostředky, které v tuto chvíli i přes nárokování u KÚ nebyly přiznány. Souběžné působení učitelů ve třídě je zajišťováno při pobytu menších dětí venku, při sportovních činnostech (plavání, bruslení, lyžování), při saunování dětí, při výjezdech za kulturou do K3, ZUŠ, či divadla, při školním výletě a pobytu ve škole v přírodě.

Zápis dětí do mateřské školy je vyhlašován jednou ročně, prostřednictvím webových stránek školy, zveřejněním na informačních tabulích města, ve škole na nástěnkách a prostřednictvím TIK a městských novin OKO. Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě Směrnice o přijímání dětí do MŠ, ve které jsou jasně stanovena kritéria pro přijetí i počet dětí, které lze při zápisu přijmout. V případě nenaplnění kapacity školy je možno děti přihlásit k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.

Rodiče zapsaných dětí hradí Úplatu za předškolní vzdělávání a školní stravování.

Ráno se děti scházejí v jedné třídě školy. V 7.30 hodin, po nástupu 2. učitelky se dělí do 2 tříd, kde pobývají při nepřízní počasí až do oběda. V těchto prostorách jsou prováděny spontánní hry i učitelkou organizované činnosti.

Ke sportovním a tělovýchovným činnostem děti denně využívají pod vedením učitelky školní tělocvičnu vybavenou věku přiměřeným tělovýchovným náradím a za příznivého počasí rozsáhlou školní zahradu. Školní zahrada je využívána přibližně v době od 9.00 hod. do 12.00 hod., případně po odpolední svačině, až do rozchodu dětí.

V letním období je využíváno dětské brouzdaliště ke koupání. Pískoviště a prostory ke hraní jsou proti přímému slunci zastíněny slunečníky. V zimním období je využito nerovného terénu k bobování.

K posilování zdraví otužováním je udržována přiměřená teplota ve třídách, děti se pravidelně účastní pobytu venku, jednou týdně jsou pravidelně saunovány ve školní sauně.

Po obědě jsou v tělocvičně rozkládána lehátka, lůžkoviny a pyžama z boxů, dle značek dětí. Délka spánku se řídí individuální potřebou, nejdéle však do 14. hod. Některé děti, zvláště předškoláci, se po dohodě s rodiči odpoledního spánku nemusí

účastnit. Pro tyto děti je organizována další vzdělávací a zájmová činnost ve 2. třídě hvězdiček (starší děti).

Odpoledne děti opět pobývají v herně, v tělocvičně školy, případně na školní zahradě, kde je jim učitelkou zprostředkován další program.

V rámci pracovních činností učitelky provádějí diagnostiky dětí. Na základě jejich zjištění připravují pro děti, vyžadující zvýšenou péči Plán pedagogické podpory, podle kterého s dítětem pracují. V souvislosti s odkladem školní docházky a s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. stupně je pro děti vypracováván individuální vzdělávací plán. Dle přiznaného podpůrného opatření je poskytována 1 hodina individuálního vzdělávání týdně, která je realizovaná ve dvou dnech v týdnu po dobu 30 minut, v době mimo rozpis přímé pracovní doby učitelky - speciálního pedagoga. O individuálním vzdělávání i PLPP je veden záznam s časovým harmonogramem.

Kapacita mateřské školy je stanovena na počet 56 dětí. Do mateřské školy jsou přijímány děti od 2 do 7 let. Děti jsou rozděleny podle věku na starší a mladší do 2 heterogenních tříd. Povinné předškolní vzdělávání je uskutečňováno v jedné ze tříd, přičemž nižší počet předškolních dětí, plnících povinnou předškolní docházku je doplněn dětmi mladšími. Ve druhé třídě je spolu s mladšími dětmi umožněno vzdělávání dětem dvouletým.

Zápis dětí do mateřské školy je vyhlášován jednou ročně, prostřednictvím webových stránek školy, zveřejněním na informačních tabulích města, ve škole na nástěnkách a prostřednictvím TIK a městských novin OKO.

V případě nenaplnění kapacity školy je možno děti přihlásit k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku. O přijetí rozhoduje ředitelka školy na základě kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v MŠ.

Rodiče zapsaných dětí hradí Úplatu za předškolní vzdělávání a školní stravování.

Ráno se děti scházejí v jedné třídě školy. V 7.30 hodin, po nástupu 2. učitelky se dělí do 2 tříd, kde pobývají při nepřízní počasí až do oběda. V těchto prostorách jsou prováděny spontánní hry i učitelkou organizované činnosti.

Jelikož je v hernách dostatek prostoru, jsou využívány také ke sportovním a tělovýchovným účelům. Školní zahrada je využívána přibližně v době od 9.00 hod. do 12.00 hod., případně po odpolední svačině, až do rozchodu dětí. Pískoviště a prostory ke hraní jsou proti přímému slunci zastíňovány slunečníky. V zimním období je využito nerovného terénu k bobování či sáňkování.

K posilování zdraví otužováním je udržována přiměřená teplota ve třídách, děti se pravidelně účastní pobytu venku a v podzimních a zimních měsících navštěvují saunu v Aquaparku Bohumín.

Po obědě jsou ve třídách rozkládána lehátka, lůžkoviny a pyžama z boxů, dle značek dětí. Délka spánku se řídí individuální potřebou, nejdéle však do 14. hod. Některé děti, zvláště předškoláci, se po dohodě s rodiči odpoledního spánku nemusí účastnit. Pro tyto děti je organizována další vzdělávací a zájmová činnost.

Odpoledne děti opět pobývají v herně, případně na školní zahradě, kde je jim učitelkou zprostředkován další program.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzhledem k dlouhodobé často se opakující integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vznikl název našeho programu – „Žijeme spolu a poznáváme svět“. Jeho aktualizací: „ - Cestou za poznáním mějme oči i srdce otevřené...“ chceme zdůraznit, že v předškolním věku se vytvářejí základy veškerého poznání a všeho co člověk na své cestě životem nejvíc potřebuje.

Mít oči dokořán, znamená pro nás učit děti vnímat a poznávat okolní svět všemi smysly, získávat základní poznatky o přírodě, světě i technice, která nás obklopuje.

Mít srdce otevřené, pak znamená učit děti vnímat člověka jako člena komunitní společnosti, ve které žije, kde se formují vzájemné vztahy soužití mezi lidmi. Děti se učí být vnímaví k ostatním lidem, všimnout si jejich odlišností, učí se vzájemně si naslouchat, vzájemně se přizpůsobovat domlouvat.

V průběhu svého rozvíjejícího se života pak touží po získávání dalších, nových poznatků a zároveň také svými vědomostmi, dovednostmi a prací pomáhají svět utvářet a sjednocovat.

V edukačních činnostech vycházíme z analýzy podmínek pro tyto činnosti na naší mateřské škole. Využíváme mimořádného vybavení naší mateřské školy, stejně jako individuálního zaměření, schopností a zájmů jednotlivých pedagogů.

Důležitou součástí práce zaměstnanců v naší mateřské škole je spolupráce s rodiči dětí, vzájemné pochopení a začlenění rodičů do činnosti školy. Pro děti a rodiče připravujeme pestrou nabídku vzdělávacích programů dle jednotlivých tematických námětů, s možnou účastí rodičů na programu školy a pořádaných společných akcích.

Vzdělávací nabídka je dána integrovanými bloky školního vzdělávacího programu, které vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Integrované bloky charakterizují cíle vzdělávání dětí v jednotlivých oblastech, specifikují vzdělávací záměry i cílové kompetence dětí, včetně očekávaných rozpracovaných konkretizovaných výstupů RVP PV k jednotlivým tematickým celkům. Jednotlivé integrované bloky jsou dlouhodobé a blíže jsou rozpracovány v Třídních vzdělávacích programech, v jednotlivých podtématech bloků a v dílčích vzdělávacích projektech. Doplnujícími programy jsou specifické činnosti v mateřské škole, které mohou mít dlouhodobý, či krátkodobý charakter a obohacují a rozšiřují nabídku vzdělávání a také společné akce s rodiči, které umožňují vzájemné poznání učitelů a rodičů a dávají možnosti sjednocení a doplnění rodinné výchovy a školního vzdělávání dětí. Plán spolupráce s rodiči je zahrnut do ročního plánu školy.

Pro integrované děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zpracovávány ve spolupráci se Speciálními pedagogickými centry individuální plány, které vycházejí z obsahu školního vzdělávacího programu a jsou přizpůsobeny speciálním vzdělávacím potřebám těchto dětí. Tyto plány jsou neveřejnou přílohou tohoto dokumentu.

5.1. Úkoly předškolního vzdělávání

Úkolem předškolního vzdělávání v naší mateřské škole je doplnění rodinné výchovy, aktivní rozvoj dítěte a položení základů pro celoživotní vzdělávání.

Důležité z hlediska optimálního vývoje dítěte je sjednocení rodinného a školního vzdělávání, proto považujeme za potřebné nechat rodiče nejen nahlédnout, ale také aktivně se účastnit vzdělávání dítěte v mateřské škole.

Po třetím roce života si dítě uvědomuje svoji identitu, vystupuje z úzkého rodinného kruhu, dostává se mezi vrstevníky. V mateřské škole se tak mohou začít optimálně formovat důležité mezilidské vztahy (družnost, solidarita, obětavost, tolerance, soucit) a vznikají první, mnohdy i celoživotní přátelství.

Prostředkem rozvoje dítěte v předškolním věku je především hra, která v tomto období dítě provází na každém kroku. Poskytuje dětem uspokojení, radost, pocit osobní svobody. Je pro dítě zdrojem poznání, iniciativy. Pod vedením učitelek je zdrojem nových poznatků, touhy po dalším poznání, osvojení samostatnosti. Uvolněný režim v mateřské škole dnes dává dětem žádoucí prostor pro spontánní hru s přihlédnutím na individuální a věkové zvláštnosti dětí a toleranci jejich osobnosti. Maximální podporou individuálního rozvoje dětí chceme nastartovat zájem o další poznávání a učení a touhu po dalším, celoživotním vzdělávání.

5.2. Metody a formy práce v mateřské škole

Na základě dlouhodobého a každodenního styku s dítětem i s jeho rodiči se snažíme dítě správně diagnostikovat, rozvíjet jeho osobnost, podporovat tělesný rozvoj, zdraví i jeho osobní spokojenost a pohodu.

Ve spontánních i řízených činnostech v mateřské škole využíváme optimální metody, vhodné pro toto věkové období. Běžnou metodou v předškolním věku je spontánní sociální učení, vycházející z přímé nápodoby.

Přirozených situací, do kterých se děti v průběhu vzdělávání dostanou, využíváme v situačním učení, které umožňuje dítěti lépe pochopit životní situace, ve kterých se dítě v průběhu života ocitne

V průběhu edukačních činností vycházíme především z individuálních, věkových, či specifických potřeb jednotlivých dětí, využíváme rodinné atmosféry, kterou nám prostředí vesnické školy skýtá. Do činností zařazujeme především metody prožitkového učení, kooperativního učení a praktických činností, které jsou založeny na přímých zážitcích, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat.

Dbáme na vyváženost spontánních řízených činností, využíváme přirozenosti myšlenek a spontánních nápadů především formou dětské hry, která by měla být základní činností dětí..

5.3. Cíle předškolního vzdělávání

Vzdělávací program naší školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Cílem předškolního vzdělávání v naší mateřské škole je:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základních hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná

osobnost, působící na své okolí

Po analýze podmínek vzdělávání na naší škole, schopností a zaměření jednotlivých pedagogů a zohlednění dalších skutečností jsme pro následující šestileté období stanovily tyto dlouhodobé cíle vzdělávání dětí v naší mateřské škole:

- získávání elementárních poznatků o světě, životě lidí, z kultury, sportu, přírody i techniky
- vytváření pracovních návyků a pozitivního vztahu k práci, získáváním základních praktických pracovních dovedností v souladu s dodržováním zásad bezpečnosti při práci
- uplatňování získaných poznatků v osobním životě a prohlubování potřeby dalšího vzdělávání, jako předpokladu k potřebě celoživotního vzdělávání
- řešením problémů, na základě vlastních zkušeností, přispívat k rozvoji sociálních vztahů ve skupině, podpora dobrých vzájemných mezilidských vztahů rozvojem komunikativních kompetencí verbálních i nonverbálních
- péče o fyzické zdraví dětí, podpora přirozeného pohybu a radosti z něj, přijetí pohybu jako přirozené součásti života

Tyto z hlediska krátkodobého budou rozpracovány do cílů krátkodobých, jichž se budeme usilovat dosáhnout prostřednictvím integrovaných bloků, specifických činností a projektů.

- učit děti vnímat krásy přírody kolem nás, pečovat o přírodu, chránit ji, vštípit dětem základy ekologické výchovy
- vytvářet základy rozvoje elementárních dovedností, souvisejících s rozvojem dovedností předcházejícím čtení, psaní a základních matematických souvislostí
- prohlubovat u dětí vztah k přírodě a lidem žijícím na vesnici a jejich práci
- seznamovat děti s technickými dovednostmi a tím vzbuzovat zájem o technické a manuální činnosti
- podporovat aktivní účast dětí na životě v obci prostřednictvím kulturních vystoupení
- vytvářet povědomí o tom, že lidé používají k dorozumění řeč a proto logopedickou prevencí zkvalitňovat vzájemné dorozumívání dětí v mateřštině, ale že je možné se také dorozumět i jinými jazyky, kterým je možno se učit
- uvědomit si své místo ve skupině i odpovědnost za své jednání a jeho důsledky,
- vést děti k přátelským vztahům, zdravému sebeprosazování a respektování druhých, všimnout si odlišností lidí, učit se jim naslouchat, pomáhat jim a dle možností přizpůsobovat se
- umožnit dětem vnímat a vyjadřovat estetické prožitky, prostřednictvím hudebních a výtvarných aktivit
- prohlubovat zájem o zdravý životní styl prostřednictvím pobytu v přírodě a sportovních aktivit, o které chceme vzbudit u dětí zájem

6. Vzdělávací obsah

6. 1. Integrované bloky školního vzdělávacího programu a jejich témata

Základními integrovanými bloky ŠVP jsou tato témata.

- 6.1.1. Já, moje rodina a mateřská škola
- 6.1.2. Malíř podzim
- 6.1.3. Vánoční svátky v naší škole
- 6.1.4. Přišla zima
- 6.1.5. Vítáme jaro
- 6.1.6. Ze života lidí, dětí i dospělých
- 6.1.7. Těšíme se na léto
- 6.1.8. Bez rodičů do světa

6.1.1. Já, moje rodina a mateřská škola

Charakteristika Integrovaného bloku

Díky tomuto integrovanému bloku si děti utvářejí povědomí o vlastní osobě, o své rodině a nejbližších, o významu rodiny – v rodině se máme všichni rádi a pomáháme si. Uvědomují si, že existují dva různé světy – rodina a škola, které jsou ale vzájemně provázané.

Seznámí se také s prostředím mateřské školy, ve kterém se budou celý školní rok pohybovat, naučí se znát své kamarády – důraz je kladen na význam kamarádství mezi dětmi a na pozitivní vztahy ve třídě, které se upevňují prostřednictvím vhodně zvolených her. Během tohoto integrovaného bloku se také utvářejí pravidla soužití ve třídě, na jejich utváření se aktivně podílejí děti.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- rozvoj schopnosti citových vztahů – city vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací záměry v 5 oblastech

- I.
 - Učit děti pohybovým dovednostem a orientaci v prostoru
 - Rozvíjet u dětí sebeobsluhu a hygienické návyky
- II.
 - Pokusit se vyjádřit myšlenky a pocity v jednoduchých větách
 - Učit se formulovat otázky a odpovědi, vést rozhovor
 - Pojmenovávat předměty a jevy, kterými jsme obklopeni
 - Pokusit se svou fantasií ztvárnit v tvořivých činnostech
 - Zvykat si na odloučení od rodičů, osamostatňovat se
 - Vést děti k odpovědnosti za své jednání v běžných, dětem známých situacích
- III.
 - Vést děti k navázání kontaktu s dospělým, vhodným způsobem komunikovat
 - Učit děti uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhého (řešení konfliktů)

IV.

- Adaptovat děti na prostředí mateřské školy, vnímat pravidla jednání ve skupině
- Včlenit děti do skupiny vrstevníků, vést je k vzájemnému respektování

V.

- Učit děti bezpečně se orientovat v prostředí a okolí mateřské školy
- Osvojit si poznatky o soužití lidí v nejbližším okolí (v rodině i mateřské škole)

Vzdělávacími cíli chceme dosáhnout těchto kompetencí dítěte

Kompetence k učení

- Pokud se dítěti dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

Komunikativní kompetence

- Dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)

Sociální a personální kompetence

- Dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- Dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za své rozhodnutí také odpovídá
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají svoji hodnotu

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV v 5 vzdělávacích oblastech

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
 - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
 - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí.
 - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí.
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
 - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
 - pracovat se stavebnicemi, skládankami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- Sebeobsluha
 - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
 - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

- Zdraví, bezpečí
 - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
 - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování
 - znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
 - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
 - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
 - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- Pozornost, soustředění, paměť
 - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
 - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
 - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
 - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
 - pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
 - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
- Časoprostorová orientace
 - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
 - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý – krátký, vysoký – nízký, stejný)

- Řešení problémů, učení
 - přicházet s vlastními nápady
 - projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat

5.2.3. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
 - přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
 - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
 - respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
 - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
 - přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
 - nebát se požádat o pomoc, radu
- Sebeovládání, přizpůsobivost
 - plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
 - hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
 - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
 - umět se přizpůsobit změnám
- Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
 - plnit činnosti podle instrukcí
 - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
 - navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
 - spolupracovat s dospělým
 - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
 - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- Sociabilita
 - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisní řešení
 - všímát si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
 - porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
 - nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
 - umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat,

- rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- Zařazení do společenství
 - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
 - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- Kultura, umění
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
 - orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
 - zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- Adaptabilita ke změnám
 - zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- Vztah k životnímu prostředí
 - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

6.1.2. Malíř podzim

Charakteristika Integrovaného bloku

Prostřednictvím tohoto integrovaného bloku se děti seznamují s podzimním počasím, jeho charakteristickými rysy, s tím, jak vypadá příroda na podzim, jak se mění. Děti pozorují na vycházkách, jak se zbarvuje listí, jak dozrává podzimní ovoce a zelenina. Práce s ovocem a zeleninou v nejrůznějších podobách je zdrojem mnoha nevyčerpatelných nápadů pro tento blok, nabízí se hojnost výtvarných činností.

V rámci tohoto integrovaného bloku si děti také uvědomují, jak se mění les na podzim – na vycházkách do lesa děti sbírají žaludy, kaštiny, šišky, které slouží jako materiál pro různé výtvarné činnosti a také jako potrava pro lesní zvířata.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací záměry v 5 oblastech:

- I.
 - Rozvíjet smysly (chuť, hmat, čich)
 - Učit se jednoduchým pracovním návykům
 - Zdokonalovat přirozená cvičení (chůze, běh lezení)
- II.
 - vést děti k porozumění slyšenému-sledovat děj příběhu
 - Pokusit se sluchově rozlišit začáteční a koncové hlásky ve slovech
 - vést děti k odhalování vlastností předmětů, jejich rozdílů a podoby ve vzájemných souvislostech
 - Pokusit se o porovnání souborů předmětů dle pravidel
- III.
 - Učit děti prožívat radost se zvládnutého úkolu a poznané zkušenosti
- IV.
 - vést děti ke vzájemné komunikaci
 - Učit děti bránit se projevům násilí a ubližování vrstevníků
- V.
 - vést děti k domluvě na společném řešení problému (skupinová práce)
 - Učit děti šetrně zacházet s hračkami a předměty denní potřeby

- Vést děti k vyjádření představ výtvarnými technikami
- V.
- Učit děti porozumět změnám v přírodě
 - Vést děti k péči o životní prostředí v nejbližším okolí (na školní zahradě, v lese)

Vzdělávacími cíli chceme dosáhnout těchto kompetencí dítěte

Kompetence k učení

- Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- Při řešení myšlenkových operací i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Komunikativní kompetence

- Dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon)

Sociální a personální kompetence

- Dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit vlastní názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- Dítě chápe, že zájem o to co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem pro všechny a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním se na něm podílí a že je může ovlivnit

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV v 5 vzdělávacích oblastech

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
 - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
 - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
 - vést stopu tužky při kresbě
 - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- Sebeobsluha
 - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- Zdraví, bezpečí
 - bránit se projevům násilí

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování
 - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční

kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)

- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
 - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
 - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a
 - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
 - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- Pozornost, soustředění, paměť
 - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
 - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
 - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- Časoprostorová orientace
 - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nížko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
 - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
 - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- Řešení problémů, učení
 - samostatně se rozhodnout v některých činnostech
 - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
 - odlišit hru od systematické povinnosti
 - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

5.2.3. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
 - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
 - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- Sebeovládání, přizpůsobivost
 - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu

někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatecích, být schopné se z něho poučit

- Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
 - rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
 - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
 - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- Sociabilita
 - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šdit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
 - zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- Zařazení do společenství
 - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
 - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- Kultura, umění
 - pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
 - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- Adaptabilita ke změnám
 - zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- Vztah k životnímu prostředí
 - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
 - být citlivý k přírodě

6.1.3. Vánoční svátky v naší škole

Charakteristika Integrovaného bloku

Prostřednictvím tohoto bloku si děti uvědomují tradice, zvyky a obyčeje, legendy a dávné příběhy, křesťanský svátek, prožívají sounáležitost a pospolitost, upevňují si mezilidské vztahy v rodině i školním kolektivu. Uvědomují si kontrast dobra a zla, rozvíjejí svou fantazii. Prostřednictvím pohádky využíváme momentu překvapení, prožívají kouzelné Vánoce a krásu dětství – těšíme se na Ježíška... V tomto bloku klademe důraz na estetické cítění, rozvíjíme poznání dětí a jemnou motoriku.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj řečových schopností produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací záměry v 5 oblastech

- I.
 - Vést děti k povědomí o správném životním stylu a zdravé výživě
 - Učit se správně dýchat při zpěvu, sladit zpěv s pohybem
- II.
 - Vést děti k srozumitelné výslovnosti, ovládání dechu a tempa řeči
 - Naučit děti krátké texty, zapamatovat si je a vybavit
 - Učit děti soustředit se na činnost a dokončit ji
 - Vést děti k uvědomování si citových prožitků (spokojenost, radost, strach)
- III.
 - Vést děti k respektování práv svých i ostatních
- IV.
 - Vést děti k uplatňování základních společenských návyků (pozdrav, poděkování, požádání)
 - Učit děti vokálním hudebním dovednostem (rytmizace a melodizace textů a zpěv písní)
- V.
 - Učit děti vnímat možné nebezpečí
 - Vést děti k osvojení poznatků o českých tradicích v době vánoc

Vzdělávacími cíli chceme dosáhnout těchto kompetencí dítěte

Kompetence k učení

- Dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něj děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- Dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- V běžných situacích dítě komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe. Že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- Dítě se při setkání s neznámými lidmi, či v neznámých situacích chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Činnostní a občanské kompetence

- Dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV v 5 vzdělávacích oblastech

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
 - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
 - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
 - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
- Sebeobsluha
 - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- Zdraví, bezpečí
 - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
 - uvědomovat si, co je nebezpečné

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování
 - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
 - používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
 - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
 - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- Pozornost, soustředění, paměť
 - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
 - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
 - experimentovat s výtvarně netradičními materiály
 - vyjadřovat fantazijní představy
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
 - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- Časoprostorová orientace
 - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
 - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- Řešení problémů, učení
 - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
 - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)

5.2.4. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
 - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- Sebeovládání, přizpůsobivost
 - umět se přizpůsobit změnám
- Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
 - odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
 - přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
 - přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
 - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
 - spolupracovat s dospělým
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- Sociabilita
 - spoluvytvářet prostředí pohody

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
 - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
 - zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- Zařazení do společenství
 - být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- Kultura, umění
 - v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
 - mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
 - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- Adaptabilita ke změnám
 - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
- Vztah k životnímu prostředí
 - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

6.1.4. Příšla zima

Charakteristika Integrovaného bloku

Téma dětem poskytuje obraz zimní přírody – všude je chlad, zima, led a mráz, příroda v zimě spí, vše je pokryto bílou sněhovou přikrývkou. Děti si uvědomují, že v zimě je třeba dbát více na ochranu svého zdraví, je třeba se pečlivě oblékat, když jdeme ven, v tomto období hrozí dětem nachlazení, rýma, kašel – děti si uvědomují, jak onemocnění předcházet.

Prostřednictvím tohoto bloku se děti také seznamují s charakteristickými zimními sporty, které v rámci možností a s ohledem na aktuální smogovou situaci děti provozují na školní zahradě.

V neposlední řadě si děti také uvědomují, jak zimu prožívají zvířátka v lese. Nabízí se vycházka ke krmelci nedaleko MŠ, kam děti zvířátkům nosí lesní plody nasbírané na podzim – u dětí je tak posilován kladný vztah k přírodě a nutnost pomáhat zvířátkům v zimě.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní,
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, představivosti a fantazie
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací záměry v 5 oblastech

I.

- Vést děti ke koordinaci pohybu a sladění pohybu s hudbou
- Učit se pohybovat na sněhu a ledu
- Seznamovat se s péčí o své zdraví

II.

- Učit se vyprávět příběh, pohádku
- Vést děti ke sledování směru zleva doprava
- Domluvit se slovy i gesty
- Učit se rýmovat
- Naučit děti chápat prostorové vztahy (vpravo, vlevo, nahoře, dole, na, v, nad, pod...)
- Vyjádřit myšlenku praktickou činností (výroba masek)
- Učit děti odhadnout své možnosti (co samo zvládne)
- Vést děti k plnění pokynů a smysluplných příkazů

- Vyjadřovat prožitky výtvarnými činnostmi a hudebně pohybovou improvizací
- III.
- Vést děti ke vnímání přání a potřeb druhých dětí
- IV.
- Učit děti rozhodnout o správnosti chování ve skupině dětí i v prostředí, ve kterém se nachází
- V.
- Učit děti pracovat s obrázkovým materiálem a encyklopediemi
- Vést děti k experimentaci s vodou v různých podmínkách

Vzdělávacími cíli chceme dosáhnout těchto kompetencí dítěte

Kompetence k učení

- Dítě získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích v dalším učení

Kompetence k řešení problémů

- Dítě řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější, s oporou a pomocí dospělého
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- Dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence

- Dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV v 5 vzdělávacích oblastech

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
 - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla, lyže, brusle, boby)
 - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu)
 - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
 - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
 - napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- Sebeobsluha
 - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- Zdraví, bezpečí
 - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě

potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování
 - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
 - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
 - vnímat jednoduché písničky, rýmy, popěvky v cizím jazyce

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
 - zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- Pozornost, soustředění, paměť
 - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
 - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě – Pexeso)
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
 - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
 - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
 - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
 - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svíslá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- Časoprostorová orientace
 - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
 - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
 - rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
 - řešit labyrinty (sledovat cestu)
- Řešení problémů, učení
 - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
 - projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích

5.2.5. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
 - přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)

- Sebeovládání, přizpůsobivost
 - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
 - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
 - plnit činnosti podle instrukcí
 - rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
 - rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
 - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- Sociabilita
 - všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
 - důvěřovat vlastním schopnostem

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
 - rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
 - pojmenovat povahové vlastnosti
- Zařazení do společenství
 - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- Kultura, umění
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičné či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
 - rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
 - mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- Adaptabilita ke změnám
 - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- Vztah k životnímu prostředí
 - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)

6.1.5. Víťame jaro

Charakteristika integrovaného bloku

Prostřednictvím tohoto bloku se děti seznámí s procesem vývoje člověka, zvířat i rostlin, stejně pak s rozmanitostí jednotlivých druhů, jak naznačuje výše zvolená pohádka. Prostřednictvím pokusů si osvojí a rozšíří poznatky o změnách v přírodě, souvisejících se začátkem nového života rostlin i živočichů. Také se seznámí s tradicemi Velikonoc, které s jarem souvisí

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj receptivních a produktivních schopností, sloužících k rozvoji řeči
- rozvoj tvořivosti (myšlení, řešení problémů)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- vytváření aktivního postoje ke světu, životu, kultuře i umění
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací záměry v 5 oblastech

I.

- Vést děti k práci s rozličným materiálem a nástroji
- Učit se rozlišovat dle smyslů zvuky, tóny, barvy a tvary

II.

- Naučit se reprodukovat krátké texty
- Vést děti k zájmu o knihy
- Naučit děti soustředit se, udržet pozornost a dokončit činnost
- Učit děti pěknému vztahu k živým bytostem
- Respektovat předem vyjasněné a pochopená pravidla, přijímat zdůvodněné povinnosti

III.

- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Naučit děti být citlivý ve vztahu k živým bytostem, přírodě i věcem

I_č.

- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností
- Učit děti chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Č.

- Vést děti k pěstitelským a chovatelským činnostem
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát na pořádek, čistotu, starat se o rostliny, chránit živé tvory i přírodu.

Vzdělávacími cíli chceme dosáhnout těchto kompetencí dítěte

Kompetence k učení

- Dítě pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá jednoduchých pojmů

Kompetence k řešení problémů

- Dítě řeší samostatně známé a opakující se problémy, na které stačí, náročnější s pomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, vyjadřuje své myšlenky, sdělení, vede smysluplný dialog

Sociální a personální kompetence

- Dítě je schopno chápat, že za sebe a své jednání odpovídá a že za své činy nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence

- Dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a může je ovlivnit.

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV v 5 vzdělávacích oblastech

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
 - vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
 - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
 - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
- Sebeobsluha
 - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- Zdraví, bezpečí
 - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování
 - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
 - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
 - správně reagovat na světelné a akustické signály
- Pozornost, soustředění, paměť
 - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat),

nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)

- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
 - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
 - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
 - napodobit některá písmena, číslice
- Časoprostorová orientace
 - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
 - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
 - Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
 - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
 - Řešení problémů, učení
 - projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat

5.2.6. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
 - umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- Sebeovládání, přizpůsobivost
 - reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
 - přijímat pokyny
 - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
 - navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
 - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- Sociabilita
 - k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
 - cítit sounáležitost s ostatními

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
 - pochopit funkci rodiny a jejich členů

- Zařazení do společnosti
 - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- Kultura, umění
 - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
 - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- Adaptabilita ke změnám
 - zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- Vztah k životnímu prostředí
 - všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.

6.1.6. Ze života lidí dětí i dospělých

Charakteristika integrovaného bloku

Prostřednictvím tohoto bloku si děti uvědomují vzájemné vztahy mezi lidmi, i ty, které nejsou vždy přátelské, prožívají pocit sounáležitosti v různých komunitách (rodině, škole...), osvojují si a upevňují vzájemné mezilidské vztahy. Rozšíří si poznatky o svém postavení v rodině, školním kolektivu, společnosti i světě.

Blok je zdrojem poznání v oblasti lidské práce, rozvoje techniky, jejího možného uplatnění v pracovním životě. Seznámí děti s pracovními profesemi svých rodičů i ostatních lidí, utvoří představu o pracovním prostředí, seznámí děti s významem práce. Upevní životní návyky a postoje dětí.

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky
- chápat, že lidská činnost může chránit a zlepšovat prostředí, ale také je poškozovat a ničit

Vzdělávací záměry v 5 oblastech

I.

- Uplatňovat základní sebeobslužné, zdravotně preventivní a hygienické návyky, postarat se o sebe a své věci
- Seznamovat se s částmi těla, orgány a jejich funkcemi, mít povědomí a svém těle a jeho vývoji, vědět, kam se v případě nebezpečí obrátit o pomoc

II.

- Naučit se popsat situace, vyprávět příběh, skutečný zážitek
- Naučit děti záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si nového
- Vyjadřovat představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujmout vlastní názory a vyjádřit je
- Naučit děti uvědomovat si a vyjadřovat lásku, soucítění, radost, strach, smutek i odmítání, tlumit hněv a agresivitu

III.

- Učit děti vnímat stejnou hodnotu lidí, přestože je každý jiný a má jiné dovednosti

IV.

- Vést děti k pochopení své role mezi ostatními ve skupině
- Učit děti chovat se slušně a zdvořile k dospělým i dětem

V.

- Učit děti poznávat rozmanitost techniky (profese)
- Osvojovat si poznatky o práci lidí a jejím vlivu na životní prostředí

Vzdělávacími cíli chceme dosáhnout těchto kompetencí dítěte

Kompetence k učení

- Dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředění se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dojít k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- Dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- Dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím naučit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- Dítě je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem

Činnostní a občanské kompetence

- Dítě se svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých.

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV v 5 vzdělávacích oblastech

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
 - otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
 - být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
 - pracovat se stavebnicemi, skládankami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- Sebeobsluha
 - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- Zdraví, bezpečí
 - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování
 - spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
 - znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
 - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- Pozornost, soustředění, paměť
 - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
 - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
 - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
 - poznat některé hudební znaky.
- Časoprostorová orientace
 - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
 - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- Řešení problémů, učení
 - samostatně se rozhodnout v některých činnostech
 - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je

5.2.3. Sebepečetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
 - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- Sebeovládání, přizpůsobivost
 - plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
 - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
 - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
 - rozlišovat vhodnost oslovení i tykání a vykání
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
 - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět,

- povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- Sociabilita
 - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
 - uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
 - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- Zařazení do společenství
 - cítit se plnohodnotným členem skupiny
- Kultura, umění
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
 - orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště) e)
- Adaptabilita ke změnám
 - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
- Vztah k životnímu prostředí
 - být citlivý k přírodě

6.1.7. Těšíme se na léto

Charakteristika integrovaného bloku

Tento blok je věnován samotným dětem. Umocněn pohádkou, upozorňuje na škálu lidských vlastností, se kterými se děti setkávají také u svých kamarádů. Je zdrojem radosti a poznávání přírody v letním období, sleduje úspěchy dětí ve sportovních i společenských aktivitách. Má posílit jejich sebevědomí, schopnost se samostatně rozhodnout pro danou věc či činnost, ale také upozornit na možná nebezpečí, se kterými se děti mohou v běžném životě potkat.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj komunikativních neverbálních dovedností pohybových, hudebních i dramatických
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací záměry v 5 oblastech

- I.
 - Snažit se zvládat pohybové dovednosti v různém prostředí (zvládat překážky, házet míč....)
 - Učit děti vědomě napodobit pohyb a přizpůsobit jej pokynu
- II.
 - Naučit se popsat situaci podle obrázků
 - Usilovat o rozvoj představivosti a fantazie tvořivou činností
 - Těšit se z hezkých přírodních zážitků, kulturních krás a umění
- III.
 - Učit děti chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi, v případě potřeby požádat o pomoc
- IV.
 - Vést děti ke vnímání kulturních a uměleckých předmětů
 - Učit děti dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát fair
- V.
 - Učit děti vnímat rozmanitost a různorodost přírody a světa
 - Vést děti k povědomí o významu životního prostředí pro člověka

Vzdělávacími cíli chceme dosáhnout těchto kompetencí dítěte

Kompetence k učení

- Dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady) využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Sociální a personální kompetence

- Ve skupině se dítě dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování a ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- Dítě dokáže poznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV v 5 vzdělávacích oblastech

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
 - využívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
 - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- Sebeobsluha
 - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- Zdraví, bezpečí
 - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování
 - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a

pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí

- rozkládat slova na slabiky

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
 - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- Pozornost, soustředění, paměť
 - uplatňovat postřeh a rychlost
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
 - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
 - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
 - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- Časoprostorová orientace
 - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
 - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- Řešení problémů, učení
 - přicházet s vlastními nápady

5.5.1. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
 - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- Sebeovládání, přizpůsobivost
 - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
 - přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
 - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
 - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- Sociabilita
 - porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- Zařazení do společenství
 - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- Kultura, umění
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

1. Poznatky, sociální informovanost

- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- Vztah k životnímu prostředí
 - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí

6.1.8. Bez rodičů do světa

Charakteristika integrovaného bloku

Prostřednictvím tohoto bloku a možnostem MŠ, která nabízí školní výlety a pobyty ve škole v přírodě, se děti setkávají s prvním odloučením od domova a prohlubují si tak sociální dovednosti, návyky, vztahy. Elementárními poznatky o životě si osvojují samostatnost, sounáležitost s kamarády a pedagogy. Klademe důraz na uvědomění si vlastní osoby, schopnosti přirozeně reagovat a pohybovat se tak v neznámém prostředí. Zdoláváme různé přírodní terény a překážky-klademe důraz na koordinaci pohybu a základní fyzickou zdatnost v tomto věku.

Vytvoříme povědomí o cestování bez rodičů a umocníme vzájemné soužití dětí, s přírodou a její rozmanitostí, zvířaty-získání nových poznatků v přírodních úkazech a jevech, seznámení dětí s možným hrozícím nebezpečím v přírodě.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj řečových schopností, zdokonalování mluvního projevu, vyjadřování
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností, umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemi

Vzdělávací záměry v 5 oblastech

- I.
 - Rozvíjet lokomoční a jiné pohybové činnosti (chůze, běh, skok, lezení, plížení), včetně turistiky
 - Poznávací činnosti zaměřit směrem k osvojování pojmů a poznatků o zdraví a bezpečí při sportu a zdolávání překážek
- II.
 - Naučit se soustředěnému poslechu uměleckých děl
 - Vyjadřovat spokojenost a radost při činnostech, samostatně vystupovat
- III.
 - Verbálně i neverbálně komunikovat s vrstevníky i dospělými
 - Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát „fér“
- IV.
 - Seznamovat děti s kulturními a uměleckými památkami a lidovou architekturou
 - Učit děti povědomí o státu a státní příslušnosti
- V.
 - Učit děti poznávat rozmanitost přírody

- Osvojovat si poznatky o vlivu člověka na přírodu

Vzdělávacími cíli chceme dosáhnout těchto kompetencí dítěte

Kompetence k učení

- Dítě získá elementární poznatky z přírody, jejích rozmanitostí, zákonitostech a proměnách

Kompetence k řešení problémů

- Dítě si všímá dění a problému v novém prostředí, snaží se je řešit v rámci svých možností samo, složitější s dopomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- Dítě je schopno vyjádřit svou myšlenku srozumitelnou větou, získává povědomí o písemné formě jazyka, osvojuje si jiné formy komunikace (pošta)

Sociální a personální kompetence

- Dítě si uvědomuje odpovědnost za sebe i své jednání je schopno nést důsledky

Činnostní a občanské kompetence

- Dítě si uvědomuje, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním se na něm podílí a že je může ovlivnit

Konkretizované očekávané výstupy RVP PV v 5 vzdělávacích oblastech

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
 - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
 - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
 - vést stopu tužky při kresbě, apod.
- Sebeobsluha
 - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- Zdraví, bezpečí
 - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování
 - chápat jednoduché hádanky a vtipy

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
 - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech, rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- Pozornost, soustředění, paměť
 - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)

- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
 - improvizovat a hledat náhradní řešení
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
 - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- Časoprostorová orientace
 - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
 - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- Řešení problémů, učení
 - odlišit hru od systematické povinnosti

5.2.3. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
 - přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- Sebeovládání, přizpůsobivost
 - umět se přizpůsobit změnám
- Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
 - rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
 - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
 - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- Sociabilita
 - všímát si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
 - nabídnout pomoc

5.4. Dítě a společnost (oblast sociokulturní)

- Společenská pravidla a návyky
 - pochopit funkci rodiny a jejích členů
- Zařazení do společenství
 - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- Kultura, umění
 - všímát si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
 - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho,

s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)

- Adaptabilita ke změnám
 - zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- Vztah k životnímu prostředí
 - být citlivý k přírodě

6.2. Specifické činnosti v mateřské škole

Jsou součástí ročního plánu školy

- 6.2.1. Logopedická prevence
- 6.2.2. Saunování
- 6.2.3. Plavecký výcvik
- 6.2.3. Dobrý start
- 6.2.4. Netradiční výtvarné techniky
- 6.2.5. Zimní sporty – lyžování
- 6.2.6. Zimní sporty – bruslení
- 6.2.7. Seznamování s Angličtinou
- 6.2.8. Šachy do škol
- 6.2.9. Škola v přírodě

6.3. Projekty pro doplnění integrovaných bloků

Jsou zvláštními přílohami školního vzdělávacího programu a je na učitelkách, které v daném roce zařadí do třídního vzdělávacího programu, či vypracují a obohatí program školy projektem novým.

- 6.3.1. Adaptační program v mateřské škole (Bc. Šímová Dana)
- 6.3.2. Kamarádi(Bc. Šímová Dana)
- 6.3.3. Solná jeskyňka (Dobrocká Jana)
- 6.3.4. Ochrana bezpečnosti dětí (Kwašná Renáta)
- 6.3.5. Máme doma předškoláka (Bc. Šímová Dana)
- 6.3.6. Bruslím rád, led je můj kamarád (Novotný Michal)
- 6.3.7. Uspávání broučků a vypouštění lampionů přání (Kwašná Renáta)
- 6.3.8. Angličtina v mateřské škole (Kwašná Renáta)
- 6.3.9. Cvičíme, tančíme a zpíváme s rodiči (Bc. Šímová Dana)
- 6.3.10. Metoda Dobrého startu v mateřské škole(Bc.Šímová Dana)
- 6.3.11. Den se sluníčkem (Macurová Monika)
- 6.3.12. Putování se skřítkem Dubínkem (Bc. Obluková Tereza)
- 6.3.13. Ve světě dinosaurů (Macurová Monika)
- 6.3.14. Čteme dětem v mateřské škole(Bc. Langerová Markéta)
- 6.3.15. Dedy Ludy dodů aneb jak se dorozumět s dětmi (Bc.Šímová Dana)
- 6.3.16. Za tajemstvím lesa 1 – Jak roste les (Bc. Šímová Dana)
- 6.3.17. Za tajemstvím lesa 2 – Kdo žije v lese (Bc. Šímová Dana)
- 6.3.18. Za tajemstvím lesa 3 – Koloběh vody v přírodě (Bc. Obluková Ter.)
- 6.3.19. Za tajemstvím lesa 4 – Jak chránit les (Bc. Obluková Tereza)
- 6.3.20. Do přírodních učeben, těšíme se každý den (Bc. Šímová Dana)

6. 4. Plán vzájemné spolupráce rodičů a školy-společné akce s rodiči

Je rozepsán v ročním plánu školy

6. 5. Plán spolupráce s kulturními organizacemi a městskou částí Záblatí

Je součástí ročního plánu školy.

7. Evaluační systém

7. 1. Kritéria pro vnitřní evaluaci mateřské školy

Plánování příprava edukačních činností

- propracovanost vzdělávacích záměrů, návaznost na Rámcový program PV
- pestrost a různorodost nabídky činností v průběhu dne
- vhodnost a přiměřenost stanovených záměrů vzhledem k věkovému složení třídy a schopnostem dětí
- soulad stanovených cílů s obsahem spontánních činností
- průběžné hodnocení plnění jednotlivých témat školního vzdělávacího programu
- úpravy funkčnosti a propracování tematických celků Třídního vzdělávacího programu
- možnost účasti rodičů při edukačních činnostech ve škole, jejich podíl na plnění vzdělávacích záměrů
- podíl rodičů na organizaci společných mimoškolních akcí

Zpracovávají učitelky na jednotlivých třídách, v rámci evaluace denních činností, tematických celků a třídního vzdělávacího programu.

Personální podmínky pro edukační činnost

- odborná pedagogická způsobilost učitelek, včetně dalších odborných dovedností
- dostatečný počet pedagogů vzhledem k počtu zapsaných dětí
- další vzdělávání a odborný růst jednotlivých pedagogů
- kompetentnost zajišťování specializovaných služeb (pomoc SPC, pomoc PPP, logopedická péče při mateřské škole).

Zpracovává vedoucí učitelka mateřské školy na základě výsledků hospitačních činností u jednotlivých učitelek školy

Materiální podmínky pro edukační činnost

- vhodnost a účelnost prostorů školy a školní zahrady
- vhodnost a účelnost vybavení školy hračkami, pomůckami a didaktickou technikou
- vhodnost a účelnost uspořádání třídy vzhledem k realizaci spontánních činností
- dostupnost hraček, pomůcek a materiálů
- podmínky a možnosti uspokojení potřeb pohybu a relaxace v průběhu dne
- zajištění a realizace pitného režimu

Zpracovávají všechny učitelky ve škole, své připomínky a návrhy předkládají na poradách v průběhu celého školního roku

Evaluační dotazník pro rodiče

Zpracovávají jednou ročně rodiče dětí, pro zpětnou vazbu a náhled rodičů na školu jako celek. Může být přílohou ročního plánu školy.

7. 2. Hodnocení výsledků edukace – pedagogicko diagnostická činnost

Cílem tohoto hodnocení je posoudit úroveň výsledků vývoje dětí. Hodnocení probíhá průběžně celý rok, učitelky zaznamenávají své postřehy v hodnotících listech. Průběžně jsou zakládány portfolia dětí, zpracovávány individuální plány pro děti s odloženou školní docházkou, děti se speciálními vzdělávacími potřebami, či děti mimořádně nadané. Ucelený obraz dítěte pak vidíme v diagnostických listech.

Pro vedení záznamů o dětech využíváme metodický materiál VÚP *Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV – (Metodika pro individualizaci vzdělávání MŠ)*.

Zpracovávají učitelky na jednotlivých třídách, na začátku a na konci školního roku

7. 3. Kritéria hodnocení tématických celků

- kontrola, zda vzdělávací záměry tématických celků odpovídají Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání
- ověření, zda vzdělávací záměry podtémat TVP odpovídají vytyčeným záměrům tématického celku ŠVP
- zhodnocení, zda tématický celek obsahuje dostatek různorodých činností k dosažení vzdělávacích záměrů
- rozhodnout, zda je třeba zpracované téma obohatit dalšími náměty, projekty a specifickými činnostmi
- vytyčit mimořádné úspěchy z hlediska realizace
- vytyčit a přiznat mimořádný neúspěch, zhodnotit jeho příčinu
- vyhodnotit časový úsek realizace jednotlivých témat

Zpracovávají učitelky na jednotlivých třídách, po ukončení jednotlivých tématických celků.

7. 4. Kritéria hodnocení práce pedagogických pracovníků

7.4.1. Orientační vstupy

Provoz umožňuje každodenní styk s dětmi i učitelkami, proto je v podmínkách naší dvojtřídní mateřské školy je tato forma kontroly nejprůkaznější.

- **Průběžně lze zjistit, zda učitelka:**

- pracuje dle daného režimu dne
- je připravena na edukační práci
- se věnuje dostatečně dětem, vytváří příjemnou atmosféru ve třídě
- flexibilně reaguje na změny
- respektuje potřeby dětí
- vytváří příjemnou atmosféru ve třídě

- **Kontrola dokumentace:**

- třídní kniha
- třídní vzdělávací program
- hodnotící listy
- diagnostiky, individuální vzdělávací plány

Zpracovává vedoucí učitelka, dle plánu hospitační činnosti

7.4.2. Hospitační činnosti

- **Připravenost učitelky na edukační činnosti**

- plánování a příprava na edukační činnosti
- stanovení vzdělávacího záměru pro řízenou činnost
- příprava pomůcek pro vzdělávací práci

- **Organizace, metody a formy činnosti**

- funkčnost organizace spontánních činností
- využití prostoru pro spontánní činnosti
- kombinace řízených a spontánních činností, práce ve skupinách
- preferování vzájemné spolupráce a pomoci dětí
- dostatečná délka pobytu dětí venku
- podpora rozvoje společenských a kulturních návyků, a samostatnosti dětí

- **Motivace a hodnocení**

- schopnost vzbudit zájem o nabízenou činnost
- motivace dětí z hlediska citové účasti
- pěstování zdravé sebedůvěry
- vedení dětí k sebehodnocení
- přiměřenost požadavků kladených na děti (přiměřené-malé, vysoké)
- využívání zpětné vazby mezi dětmi

- **Interakce, komunikace a vystupování učitelky**

- akceptování dohodnutých pravidel chování
- způsob zapojování pasivních dětí do společných činností
- rozvoj pozitivního komunikativního prostředí
- postavení učitelky ve vztahu k dětem (partnerství – dominance)
- respekt k osobnosti dítěte (zájmy, právo odmítnout hru, individuální činnost)
- úroveň vyjadřovacích schopností učitelky (na vysoké úrovni – nízká)
- reakce na změnu momentální situace
- podíl na estetizaci, školy míra prezentace práce na veřejnosti

Zpracovává vedoucí učitelka, dle plánu hospitační činnosti

7. 5. Kritéria hodnocení práce nepedagogických pracovníků – kontrolní činnost

- Kontrola pracovních činností-kontrola plnění úkolů vyplývajících z pracovních náplní jednotlivých kategorií zaměstnanců
 - udržování čistoty ve vnitřních prostorách mateřské školy
 - pravidelná desinfekce ve školních prostorách
 - údržba školní zahrady
 - úklid půdních prostor
 - úklid ve sklepních prostorách
 - udržování přiměřené teploty ve školních prostorách
 - kontrola dodržování pracovní doby
 - kontrola používání ochranných pracovních pomůcek
 - kontrola dodržování předpisů bezpečnosti práce
 - kontrola plnění specifických úkolů
 - podíl zaměstnanců na plnění úkolů, vyplývajících ze školního vzdělávacího programu,
 - aktivní pomoc při organizaci školních akcí
 - účast při zajišťování plnění úkolů Školního vzdělávacího programu
 - zajišťování pitného režimu – dodání čaje do tříd a na školní zahradu
 - pomoc při organizaci saunování
 - pomoc při organizaci výuky bruslení
- Zpracovává vedoucí učitelka, dle plánu kontrolní činnosti